

esolatos jogi kérdésekben is otthon van; de nemcsak otthon van, hanem felfogásáért sikra is tud szállani és eszméiért bátorsággal és verve-vel küzdeni.

Amit elmond, abban mind igaza van; szellemesen mutat rá, hogy a határidős ügylet bizonyos értelemben a hitelgazdaság és magasfokú kapitalista gazdaság felsőfoka és így önmagával jut ellentétbe a magántulajdon elvén alapuló rendszer, amilyen a határidős üzletek letörésére törekszik. Az is tény, hogy az ellenügyletek kötése által bekövetkezett kompenzáció minden tekintetben megfelel kötelmi jogi elveinknek; abban is tökéletesen igazat adunk neki, hogy minden oly törekvés, amely a határidősüzlet szabadsága ellen irányul, a reális árakat hamisítja meg: téved azonban végső konkluziójában, amidőn azt reméli, hogy a törvényhozás be fogja látni a korlátozások helytelenségét és hogy „alapos gazdasági megfontolás után“ revideálni fogja felfogását. A törvényhozás bizonyos tudatossággal akarja Magyarországot — legalább mezőgazdasági szempontból — zárt területként kezelni (lásd bolettatörvény) és amíg ez a törekvés vezet, addig nem engedheti meg a határidősügyletek szabadabb kezelését sem, éppen azért, hogy a kereslet és kínálat harca ne nyilvánulhasson meg akadálytalanul és szabadon. E kérdés már a jogi területről közgazdasági és politikai térre vezet át s ott nem a jogszerűség a kritériuma a helyesnek és jorak, hanem — a hatalom és a siker.

Kende előadása a Vitatársaságban is nagy tetszésre talált, hisszük, hogy nyomtatásban megjelent szövege még nagyobb körben fog elismerést aratni.

Die Rechte der Aktionere. (Ein Beitrag zur Reform des Gesellschaftsrechtes und zur deutsch-österreichischen Rechtsangleichung. Von dr. Arthur Bondy.) A részvényjog reformjára irányuló nemzetközi törekvések egy gazdag irodalomban csapódnék le. Ez irodalmi mozgalomnak örvendetes jelenségei közé tartozik jelen munka. E könyv, amely magát szerényen „Beitrag“-nak nevezi, amellett, hogy a szóbajövő társulási formáknak történelmi és gazdaságpolitikai alapvetéseit világos áttekintésben mutatja be és a vonatkozó jogi fogalmakat és intézményeket elméletileg is részletesen megbeszéli, — igen figyelemreméltó önálló gondolatokat is hoz a tőkeegyesülések demokratizálásának irányában. Ezt a demokratizálást akkép látja keresztülviendőnek, hogy egyensúlyba kell hozni az egyesülésnek érdekeit és jogosítványait az egyesülés tagjaival. A tagsági jogokat Bondy akkép osztja fel, hogy különböztet „Vermögensrechte“ (ezek ismét közvetettek és közvetlenek) és „Durchsetzungsrechte“ között, amely utób-

biak ismét igazgatási jogokra, ellenőrzési jogokra és jóvátételi jogokra (kártérítési jogok, stb.) oszlanak" fel. A tagsági jogokat a szerző a vonatkozó irodalmi és törvényhozási anyagnak legalaposabb feldolgozása kapcsán mutatja be, amelynek során a részvényjogi vonatkozásban olyannyira jelentős angol—amerikai jogi vidékkel foglalkozik tüzetesebben. A tagsági jogok megvilágítását ezenkívül kritikai megjegyzésekkel kíséri és jövőendő reformok útirányát is bemutatja. Igen érdekesek azok a fejtegetések, amelyek a részvénytársaságok és korlátolt felelősségű társaságok jogrendszerének egymáshoz való közelítését tárgyazzák. Behatóan foglalkozik a szerző Ausztria és Németország részvényjogának egymáshoz való közelítésével is, amely kérdés Magyarországra nézve különös jelentőséggel bír egyrészt tekintettel a szoros gondoltakapcsolatokra, amelyek a magyar és német jog között fennállanak, másrészt figyelemmel azokra a sokágú gazdasági kapcsolatokra, amelyek Magyarországot Ausztriához és Németországhoz fűzik.

Dr. Maurus Deutsch